

Møre og Romsdal
fylkeskommune

Statsråd Tord Lien
Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

FYLKESORDFØRAREN

Dykkar ref:	Dykkar dato:	Vår ref:	Vår saksbehandlar:	Vår dato:
		75647/2014/205/S01	Bengt Endreseth	26.11.2014

Høringsuttalelse til tariffendringer for bruk av Haltenpipe

Vi viser til utkast til endringer i forskrift av 20. desember 2002 nr. 1724 om fastsettelse av tariffer mv. for bestemte innretninger (tarifforskriften) som er lagt ut på høring på departementet sine hjemmesider, med frist for kommentarer innen 21. november 2014.

Innledningsvis ønsker vi å vise til departementets egne uttalelser i høringsnotat av 15. januar 2013 og nærmere redegjørelse i notat av 26. juni 2013 vedr. endring i tarifforskriften knyttet til fremtidige avtaler for transport og behandling av naturgass i Gassled.

Her påpeker departementet at et grunnleggende mål i ressursforvaltningen er at mest mulig av de samfunnsøkonomisk lønnsomme ressursene blir utnyttet, og at et viktig prinsipp i ressursforvaltningen har vært at mest mulig av fortjenesten skal tas ut på feltene og ikke i infrastrukturen.

Haltenpipe er det eneste rørsystemet på norsk sokkel som kun er dedikert til nedstrøms gassbasert industriaktivitet i fastlands-Norge. En endring i tariffen for Haltenpipe har følgelig stor betydning for lønnsomheten i eksisterende og potensiell ny industriproduksjon på Tjeldbergodden. Landbasert industri i Norge, som også Tjeldbergodden er en del av, må til enhver tid møte den globale konkurransen gjennom stadig fokus på kostnadseffektivitet og forbedringsprogram. Nasjonale rammevilkår (som bl.a. tariffer i Haltenpipe) er derfor meget viktig som industripolitiske virkemiddel. Vi vil i den forbindelse også vise til Regjeringen sin politiske plattform der det bla står: «Legge til rette for økt bruk av gass i norsk industri».

Den 4. februar 1992 vedtok Stortinget Tjeldbergodden som ilandføringssted for gassen fra Heidrunfeltet. Anleggsarbeidet på TBO startet i 1993 og 11. desember 1996 kom den første gassen til TBO og den gassindustrielle virksomheten på TBO var i gang. Gassen fra Heidrunfeltet går dels til TBO og resten sendes via Åsgard Transport til Kårstø for videre behandling.

Tjeldbergodden er det eneste ilandføringsstedet for naturgass i Norge som har lagt forholdene til rette for storskala og industriell bruk av kjølevann til marin produksjon.

Det er lagt ned betydelige investeringer i etablering av Tjeldbergodden som ilandføringssted og industrianlegg:

Samlet investeringskostnad i metanolfabrikken, som er Europas største, og Haltenpipe beløper seg til ca 6.4 mrd. kroner. I tillegg er det brukt store beløp til investeringer i infrastruktur og bygninger: Veier: om lag 150 millioner kroner, vann, kai og linjenett 80 mill. kroner, biopark og lokal industri >100 mill. kroner

Det er knyttet en betydelig sysselsetting til virksomheten: 120 ansatte direkte til driften av metanolanlegget, lokal leverandørindustri vel 100 sysselsatte og i annen nedstrømsaktivitet vel 30 sysselsatte.

Innkjøp og lokale bidrag fra Statoil Tjeldbergodden gir også betydelige ringvirkninger: Nasjonalt ca. 90 mill. kroner pr. år og bare i Møre og Romsdal ca. 50 mill. kroner pr. år. Kommunal eiendomsskatt på ca. 25 mill. kroner pr. år kommer i tillegg.

Metanolanlegget bruker et gassvolum på ca. 700 millioner Sm³ i året.

Tallene illustrerer den store betydningen industrivirksomheten på Tjeldbergodden har for sysselsetting og bosetting i regionen.

Når det gjelder de forslag som nå fremmes, er vi enige i at Haltenpipe ikke innlemmes i Gassled på nåværende tidspunkt. Dersom Haltenpipe legges inn i tarifforskriften med virkning fra 1. januar 2016 som nytt område K, må kapitalelementet (K) i tariffen vurderes på nytt.

Vi mener at forslag til K-elementet er satt alt for høyt og stiller spørsmål ved bakgrunnen for at K-elementet forslås fastsatt til 4,10 øre2002/Sm³. Dette begrunner vi ut fra følgende:

- K-elementet skal dekke inn opprinnelige investeringer og gi en avkastning på investert kapital til eierne. For Haltenpipe, som det også poengteres fra departementet, er den forventede avkastningen på opprinnelige investeringer oppnådd.
- Det er urimelig at K-elementet i Haltenpipe skal være det samme som i transporttariffen fra Heidrun via Åsgard til kontinentet.
- Det er urimelig at tariffpåslaget er høyere for Haltenpipe enn i Gassleds område A, B og D.
- Separasjonskostnader er i utgangspunktet ikke inkludert ved landing Tjeldbergodden, og må antas å komme på toppen av Haltenpipe-tariffen for potensielle nye investorer på området.
- Fastsettelse av tariffen for transport i Haltenpipe må først og fremst ha fokus på sluttbrukere på Tjeldbergodden og deres globale markedssituasjon og konkurranseevne.

Vi ber derfor om at departementet gjør en ny vurdering knyttet til fastsettelse av K-elementet for Haltenpipe. Vi vil samtidig be om at vurderingen av K-elementet skjer i nær dialog med eksisterende industrimiljø på Tjeldbergodden, samt aktører som konkret arbeider med planer om gassbasert industri på Tjeldbergodden (Ironman-prosjektet). Vi vil understreke betydningen av at Ironman-prosjektet blir realisert da det både er av stor betydning for fortsatt industrivirksomhet på Tjeldbergodden og vil gi betydelige klimagevinster gjennom redusert CO₂-utslipp

Avslutningsvis vil vi også kommentere at den korte høringsfristen er å beklage. Det er også uheldig at berørte kommuner og fylkeskommuner ikke er satt på høringslisten. Fylkeskommunene og de berørte kommunene har lagt ned et betydelig antall arbeidstimer, penger og innsats for å realisere aktivitet på Tjeldbergodden. Det er derfor uheldig at departementet ikke inkluderte fylkeskommunene og kommunene i regionen blant høringsinstansene i en sak som kan ha stor betydning for videre industrivirksomhet. Vi noterer oss i positiv forstand at vi har blitt hørt og at vi nå i ettertid har blitt inkludert som høringsinstans og mottatt høringen om enn med svært kort frist – 27 november.

I brevet har vi gitt opplysninger som viser den store betydningen virksomheten har for regionen. Det er svært viktig at dagens virksomhet på Tjeldbergodden opprettholdes og at det legges rammevilkår som gjør det mulig for både dagens og morgendagens gassbaserte industri å være konkurransedyktig. Som våre tall viser, genererer den industrielle aktiviteten store merverdier til samfunnet. En nedbygging av denne virksomheten vil også vrake allerede gjennomførte investeringer til drift og anlegg for millionbeløp. Dette er ingen god samfunnsøkonomi.

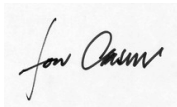
Oppsummert:

- Haltenpipe bør på nåværende tidspunkt ikke innlemmes i Gassled
- Dersom Haltenpipe blir omfattet av tarifforskriften er forslag til påslaget i tariffen (K-elementet) urimelig høyt og må vurderes på nytt.
- I vurderingen av tariffpåslaget må det tas hensyn til at eierne har oppnådd forventet avkastning.
- Tjeldbergodden genererer betydelige ringvirkninger og er viktig for næringslivet i regionen.
- Det må legges rammevilkår som gir gode muligheter for eksisterende og ny industrivirksomhet framover. Her er det særlig viktig nå å sikre at planen om jernverk/reanseanlegg for jernmalm blir realisert.

Vi ber om et snarlig møte med statsråden om saken og imøteser snarlig og positiv tilbakemelding.

Vi gjør oppmerksom på at Møre og Romsdal fylkeskommune og Sør-Trøndelag fylkeskommune har samme oppfatning og likelydende høringsuttalelser.

Med hilsen

Jon Aasen
fylkesordfører

Kopi:
Energi- og miljøkomiteen   Stortinget   0026   OSLO